

GRAU D'ARQUEOLOGIA

HISTÒRIA ANTIGA

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	HISTÒRIA ANTIGA
Codi	100722
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	1ER SEMESTRE
Horari	<i>(link a la pàgina web del centre o titulació)</i>
Lloc on s'imparteix	<i>Facultat o Escola (l'aula apareixerà als horaris)</i>
Llengües	CATALÀ

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Borja Antela Bernardez
Departament	Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7-153
Telèfon (*)	935811286
e-mail	Borja.Antela@uab.cat
Horari d'atenció	A determinar

2. Equip docent

Nom professor/a	Borja Antela Bernardez i Jordi Morera Camprubí
Departament	Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7-153
Telèfon (*)	935811286
e-mail	Borja.Antela@uab.cat / Jordi.Morera@uab.cat
Horari de tutories	A determinar

(Afegeu tants camps com sigui necessari)

() camps optatius*

3.- Prerequisits

(prerequisits oficials i/o coneixements necessaris per a seguir correctament l'assignatura)

Qualsevol manual d'Història Antiga publicat en els darrers 10 anys seria un bon punt de recolzament inicial per a l'assignatura. També es recomanable un nivell mínim d'anglès llegit.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Aquesta assignatura analitzarà la història dels principals processos polítics i institucionals de la civilització clàssica durant l'Antiguitat. S'explicarà de quina manera es va generar el model de la ciutat-estat (s. VIII a.C.) i com es va desenvolupar al llarg de l'Antiguitat grega i romana..

Objectius

En acabar el curs l'alumne ha de demostrar

1. Haver assolit els continguts expressats en el temari i identificar qualsevol dels seus punts en el context que li correspon.
2. Ser capaç d'analitzar, processar i interpretar qualsevol mena de material addicional (textos, mapes, taules, gràfics) d'acord amb els continguts del temari i situar-lo en el marc corresponent.
3. Demostrar haver fet unes lectures mínimes exigides (llibres i/o capítols especialment indicats i/o articles recomanats).
4. Saber identificar i distingir els diversos procediments emprats pels grups de poder en la captura del treball dels dominats (treball esclau, relacions de dependència, impost estatal en les seves diverses modalitats, etc) treballats en el temari.
5. Haver assolit un coneixement integral i global de la matèria mitjançant l'articulació i la relació existent entre els diferents punts en què es divideix el temari.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència

Resultats d'aprenentatge

Competència

Resultats d'aprenentatge

Competència

Resultats d'aprenentatge

Competència

6.- Continguts de l'assignatura

TEMARI FONAMENTAL

1. Introducció – Marc cronològic i geogràfic del Mon Mediterrani clàssic
2. Minoics, Micènics i Món Homèric: el palau de Knossos i el Palau de Pilos. Els poemes homèrics com a font històrica.
3. Arcaisme: les aristocràcies i l'oikos; l'origen de la polis (legisladors, tirans, colonitzacions) i el model espartà de societat.
4. Grècia s. V: Guerres mèdiques i Guerra del Peloponès. La democràcia, de Clístenes a Pèricles.
5. Grècia s. IV i Hel·lenisme: les hegemonies (Esparta, Atenes i la segona lliga de Delos, Tebes) i el triomf de Macedònia (de la tercera guerra sagrada a Queronea); Alexandre i el seu imperi (els regnes hel·lenístics).
6. Roma – Monarquia Etrusca i origen de la República: la llegenda fundacional (Enees i Ròmul), les "gens" i la organització patricia. Les reformes de Servi Tuli.
7. Expansió republicana: lluita patrici-plebea; conquesta d'Itàlia; Guerres púniques; Guerres macedòniques i la conquesta d'Orient.
8. Crisi de la República: reforma dels Grac i enfrontament optimates-polupares, guerres

civils (Marius-Sulla, Cèsar-Pompeu, Octavi-Marc Antoni).

9. Alt Imperi: el centre del poder (Juli Claudis, Flavis, Antonins i severs); les províncies (organització de les ciutats); els *limes*.

10. Baix Imperi: anarquia militar; Tetrarquia; l'època de Constantí; paganisme-cristianisme; els pobles germànics.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

(*metodologia docent*)

- Assistència a classes teòriques dirigides pel professor.
- Assistència a sessions de pràctiques d'aula dirigides pel professor.
- Visites a Museus o jaciments.
- Lectura comprensiva de textos i interpretació de cartografies, gràfics, taules i documents arqueològics.
- Realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics.
- Estudi personal.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classes teòriques	37	-Relacionar les claus de les etapes històriques del període Antic. -Interpretar i analitzar críticament la diversitat de models d'interpretació dels fenòmens històrics.
Sortida de camp/Museu	4	- Relacionar els mètodes i tècniques de la investigació arqueològica amb l'explicació històrica.

Supervisades

Pràctiques d'aula	9	- Relacionar les claus de les
-------------------	---	-------------------------------

		<p>etapes històriques del període Antic.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Interpretar i analitzar críticament la diversitat de models d'interpretació dels fenòmens històrics - Relacionar els mètodes i tècniques de la investigació arqueològica amb l'explicació històrica. - Debatre a partir del coneixement especialitzat adquirit en un context interdisciplinar

Autònomes

Comentaris de Text i de Mapes	30	<ul style="list-style-type: none"> - Relacionar les claus de les etapes històriques del període Antic. - Interpretar i analitzar críticament la diversitat de models d'interpretació dels fenòmens històrics - Relacionar els mètodes i tècniques de la investigació arqueològica amb l'explicació històrica. - Debatre a partir del coneixement especialitzat adquirit en un context interdisciplinar
Estudi dels materials del curs	45	<ul style="list-style-type: none"> - Relacionar les claus de les etapes històriques del període Antic. - Interpretar i analitzar críticament la diversitat de models d'interpretació dels fenòmens històrics - Relacionar els mètodes i tècniques de la investigació arqueològica amb l'explicació històrica. - Debatre a partir del coneixement

		especialitzat adquirit en un context interdisciplinar

8.- Avaluació

(Indicar el tipus d'evidències d'aprenentatge que l'estudiant haurà de lliurar, el seu pes en la qualificació final, els criteris d'avaluació, la definició de "no presentat", el procediment de revisió de les proves, el tractament d'eventuals casos particulars, etc.)

50% Examen (20% test, 30% preguntes a desenvolupar)

40% Pràctiques l'aula (crítica i comentaris de textos)

10% Sortides de camp

Es reavaluaran les activitats d'avaluació entregades en els terminis establerts pel professor de l'assignatura; en cap cas es podrà presentar un exercici per primera vegada durant el període de reavaluació.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

Examens	3 h.	
Treballs escrits. Comentaris de Textes i mapes	30 h.	
Participació als Seminaris	9 h.	

9- Bibliografia i enllaços web

Bibliografia comentada: És molt convenient que els estudiants utilitzin la bibliografia com un instrument a l'abast per assolir un coneixement global dels continguts i ser capaços de plantejar i desenvolupar qualsevol tema o apartat d'ampliació. La bibliografia s'ha dividit en diversos apartats, segons la funció que cada una de les obres ha de complir durant el curs.

ALVAR, J., D. PLÁCIDO, F. BAJO, J. MANGAS, (1994) *Manual de Història Universal. 2 Història Antigua*. Ed. Historia 16. Madrid.

BRADLEY, K., (1998), *Esclavitud y sociedad en Roma*, Ed. Península, Barcelona.

BRAVO, G. (1994), *Història del mundo antiguo. Una introducción crítica*. Alianza Editorial, Madrid.

- CHRISTOL, M., D. NONY, (1992), *De los orígenes de Roma a las invasiones bárbaras*. Akal, Madrid.
- CORNELL, T.J., (1999), *Los orígenes de Roma. C, 1000-264 a.C*, Ed. Crítica. Barcelona.
- CRAWFORD, M., (1981), *La República romana*, Ed. Taurus, Madrid.
- DOMINGUEZ MONEDERO, A., D. PLÁCIDO, F.J. GÓMEZ ESPELOSÍN, F. GASCÓ, (1999), *Historia del mundo clásico a través de sus textos. 1- Grecia*. Alianza Editorial, Madrid.
- FORNIS, C., (2003), *Esparta. Historia, sociedad y cultura de un mito historiográfico*. Ed. Crítica, Barcelona.
- GALLEGO, J. (Ed.), (2003) *El mundo rural en la Grecia Antigua*, Ed. Akal, Madrid.
- GARNSEY, P.- SALLER, R., (1991), *El Imperio romano. Economía, sociedad y cultura*, Ed. Crítica, Barcelona.
- GARCIA MORENO, L., F. GASCÓ, J. ALVAR, F.J. LOMAS, (1999), *Historia del mundo clásico a través de sus textos. 2- Roma*. Alianza Editorial, Madrid.
- LÓPEZ BARJA, P., F.J. LOMAS, (2004) *Historia de Roma*, Akal, Madrid.
- PLACIDO, D., 1997, *La Sociedad Ateniense: la evolución social en Atenas durante la guerra del Peloponeso*, Barcelona.
- ROUZÉ, F., M.C. AMOURETTI, (1987) *El mundo griego antiguo*. Ed. Akal, Madrid.
- SINCLAIR, R. K., 1988, *Democracy and Participation in Athens*, Cambridge. (Traducció castellana: Alianza Editorial 1999).

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
Bloc 1. Grècia	Comentaris de Textos i mapes	Treball a casa		
Bloc 2. Roma	Comentaris de Textos i mapes	Treball a casa		
Bloc 3. Pràctiques	Comentaris de Textos i mapes	Treball a l'aula		

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
15/10/2010	Bloc 1. Roma	Campus Virtual		
26/11/2010	Bloc 2. Grècia	Campus Virtual		
10/01/2010	Bloc 3. Pràctiques	Aula		